

Rigsdagstidende.

1857. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 178.

Tiende Session.

44de Møde.

Onsdagen den 2den December.

(Fortsat.)

Kirke- og Underviisningsministeren

(forts.): Det er ganske vist, at efter denne Bestemmelse vilde det blive Tilfældet, at Flere maatte opgive den Vej at slippe for Udskrivningen, som hidtil har været fulgt, og at det ialfsald vil vanskeliggjøres, men det er ikke der, siger den ærede Rigsdagsmand, at Faren stikker, men Faren stikker deri, at man legaliserer Misbruget, — men i den Henseende maa man først og fremmest være enig om, at det er et Misbrug. Foreløbigt foreligger der ikke Andet, end at den ærede Rigsdagsmand i høj Grad er enig med sig selv derom, men derved er Spørgsmaalet dog ikke aldeles afgjort, og den givne Fortolkning vil vedblive at gjælde, indtil der skeer en Forandring deri. Jeg indrømmer naturligviis fuldkommen den ærede Rigsdagsmands Berettigelse til at gaae ud fra, at her finder et Misbrug Sted, og jeg indrømmer, at der fra hans Side kan være Anledning til at gjøre alt Muligt for at faae en Forandring tilveiebragt ad legal Vej, naar det viser sig, at Administrationen ikke finder, at den Maade, som Forholdet er taget paa, kan betragtes som et Misbrug, og naar den ærede Rigsdagsmand ikke finder sig tilfreds med, at der igjennem Administrationen gjøres saadanne Forandringer, ved hvilke det bliver vanskeliggere, at Misbrug kunne finde Sted; den ærede Rigsdagsmand er naturligviis da fuldkommen berettiget til at arbejde paa at bringe det til en Forandring ad le-

gislativ Vej; men det er dog ikke givet, at denne Forandring vil skee netop i næste Aar, og det er muligt, at det kan vise sig at have Vanskeligheder baade at samle Rigsdagen om nogen Beslutning i saa Henseende, og om en saadan, som kan faae Sanction. Utsaa er det muligt, at der kan gaae lang Tid hen — den ærede Rigsdagsmand har jo allerede havt sin Overbeviisning i en Række af Aar — inden dette Maal naaes, og hvorfor skulde man da ikke søge at naae en Tilstand, som under alle Omstændigheder maa siges at være mere stemmende med den ærede Rigsdagsmands Anskuelse end den, der nu er tilstede, og som dernæst paa ingen Maade, det maa jeg tilføie, vil forhindre, at en anden legal Ordning af Værnepligtslovens Bestemmelser om Skolelærernes Fritagelse kan finde Sted. Netop derfor, mener jeg, at der ikke kan siges Noget derimod, at der optages en Bestemmelse som den foreslaaede om Værnepligten i denne Skolelov, der dog kun gaaer ud paa at rette det, der efter det foreliggende Forhold findes at være Trang til at rette; Hovedbestemmelsen i Værnepligtsloven kan da senere finde sin Afgjørelse. — Med Hensyn til Skolevæsenets Interesser er det udtalt fra forskjellige Sider af dem, der nærmest kjende til det, at det maa betragtes som et Gode, naar en Undtagelse fra Værnepligtsloven, som den her foreslaaede, kunde finde Sted. — Undersøger man endelig, hvorledes Sagen vil stille sig med Hensyn til de Paagjældende, da er der antyd det 3 Muligheder. Den ene er udtalt af den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 6te Valgkreds (Steen), og det er den, som forekommer mig at være den naturligste, og den, der et tilfjgget ved Lovforslaget, og som ganske